

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2024-1191

19.12.2024

Eika Forsikring AS

### Bygning - innbo (kombinert)

Skade på gårdsvei som følge av store nedbørsmengder – dekningsmessig?

Det oppstod en skade på sikredes adkomstvei pga. kraftig nedbør på 40–50 mm i løpet av ett døgn. Foretaket avsto sikredes erstatningskrav med begrunnelse i at skaden ikke oppfylte kriteriene for å kunne anses som en naturskade. Videre mente foretaket at skaden ikke var omfattet av den ordinære forsikringsdekningen. Sikrede anførte at naturskadeerstatningsloven ga anledning til å erstatte skader av overvann/villbekker under "ekstraordinære" forhold. Landbruksdirektoratet anerkjente at det her forelå slike forhold, men opplyst om at det ikke kunne ytes erstatning dersom det var adgang til å forsikre seg mot skaden ved en alminnelig forsikringsordning. Nemnda kom til at skaden ikke skyldtes forhold som var omfattet av den ordinære landsbruksforsikringen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 25 000

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav om erstatning etter at en gårdsvei ble skadet av vann i forbindelse med store nedbørsmengder.

Sikrede har tegnet en landbruksforsikring med bl.a. følgende vilkår:

#### 3. HVA SOM ER FORSIKRET

Det fremgår av forsikringsbeviset hva som er forsikret, og hvilke særvilkår som gjelder.

##### 3.1 BOLIGHUS

(...)

3.1.1 Hageanlegg oppad begrenset til 5 dekar beliggende rundt forsikret bolighus herunder den ikke-opparbeidede delen av tomta, herunder gjerde, flaggstang og parabolantenne, utvendig svømmebasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp m.m.) med tilknyttede ledninger. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsveg som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

(...)

#### 4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

##### 4.1 FELLESREGLER

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i punkt 3.

Skade må inntreffe plutselig og uforutsett.

- Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

(...)

##### 4.3 GASS, VANN OG ANNEN VÆSKE

(...)

#### 4.3.1 Skade som erstattes:

- (...)

- Skade ved vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunn eller gjennom avløpssystemet, når det fører til synlig, frittstående vann over laveste gulv.

(...)

#### 4.3.2 Skade som ikke erstattes:

- Skade som skyldes mangelfull/sviktende drenering eller at vann eller annen væske trenger inn i bygning på annen måte enn angitt i punkt 4.3.1.

- (...)

- Skade i/på drensledning uansett årsak

(...)

### 4.12 NATURSKADE

#### 4.12.1 Skade som erstattes:

- Naturskade som direkte skyldes naturulykke i form av skred, storm, flom, stormflo, flodbølge, meteorittnedslag, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989 nr. 70.

(...)

### 4.13 ANNEN SKADE (KASKOSKADE)

(...)

Skade som erstattes:

- Annen skade på bygning ut over det som er nevnt i punktene 4.2 - 4.12.

- Kaskoskade, dvs. annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning ut over det som er nevnt i punktene 4.2 - 4.12, på produksjonsutstyr/løsøre når dette er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

Sikrede meldte om vannskade på sin eiendom som følge av mye nedbør den 14.2.24. I skademeldingen skrev han følgende:

Voldsomt styrtregn mandag ettermiddag, 21. august 2023, forårsaket store skader mange steder i (stedsnavn). Nedbøren ble varslet av meteorologene svært kort tid før den inntraff, uten at det ville hatt betydning for muligheten til å begrense skadene.

Foretaket rekvirerte takstmann A som besiktiget skaden i mai 2024. Av skaderapporten fremgikk bl.a. følgende:

Skade på vei skjedde i forbindelse med mye nedbør i forbindelse med lokal værhendelse som medførte mange skader lokalt i området disse dagene.

Kraftig nedbør på 40-50mm i løpet av ett døgn på allerede vannmettet grunn, som medførte at dannet seg lokale vannansamlinger og hvor avrenning fra en av disse vannansamlingene, her ved strømmast/vegkryss, rant ut på og langs adkomstvei og skadet denne.

(...)

Veiens manglende kurvatur og grøft, slik at vannet renner av veien i stedet for å renne langs veien, har medført skadens omfang.

(...)

Eier opplyser at det ikke er vanlig at vann samler seg slik man her har registrert og undertegnede forstår dette slik at det derfor ikke har vært en utfordring med utvasking av vei tidligere. Hendelsen var ekstraordinær, noe som underbygges med utstedt farevarsling og stedvis evakuering. I tillegg er veien forholdsvis kort, noe som medfører at det er ett begrenset omland grunnet avgrensningen av ovenliggende grendevei, som kan påføre denne veien skade.

Foretaket avslo sikredes erstatningskrav den 10.5.24 med begrunnelse i at skaden ikke var omfattet av naturskadedekningen.

Sikrede klaget saken inn til Kundeombudet. I klagen opplyste sikrede om at han hadde søkt om erstatning fra landbruksdirektoratet, men fått avslag:

Direktoratet erkjenner at skadene på gårdsveien faller inn under "særlige forhold" og at jeg således er berettiget til erstatning, men viser samtidig til at det "ytes ikke erstatning dersom det er adgang til å forsikre seg mot skaden ved en alminnelig forsikringsordning".

Kundeombudet fastholdt foretakets vurdering, og saken ble klaget inn for Finansklagenemnda.

**Sikrede** anfører at foretaket er ansvarlig for å dekke skaden på eiendommen hans. Etter mange uker med sammenhengende nedbør, var bakken helt mettet av vann og rant over. En stor mengde vann samlet seg i et søkk i terrenget ved sikredes gårdsvei. Vannet fant fram til gårdsveien, spylte ut grusen i det ene hjulsporet og dannet en grøft på ca. 70 cm dybde. Dette måtte sikrede ha gravemaskinhjelp for å utbedre. Han fikk laget en provisorisk renne over veien for å lede vannet bort. Nå er det behov for å slette ut denne renna og fylle på mer grus/pukk i veien.

Naturskadeerstatningsloven gir anledning til å erstatte skader av overvann/villbekker under "ekstraordinære" forhold, og Landbruksdirektoratet har anerkjent at det her foreligger slike forhold. Samtidig har de vist til at det ikke ytes erstatning dersom det er adgang til å forsikre seg mot skaden ved en alminnelig forsikringsordning.

**Forsikringsforetaket** anfører at sikrede ikke har krav på erstatning i dette tilfellet. Skaden er ikke omfattet av naturskadedekningen i vilkårspkt. 4.12. Denne dekningen omfatter "Naturskade som direkte skyldes naturulykke". Villbekker oppstår kun i skrånende, uberørt terreng – ikke på flat mark. Overflatevann som blir stående på flat mark, er ikke villbekk. Slikt skyldes ofte manglende drenering, feil arrondering, utilstrekkelige systemer for avledning av vann, barfrost o.l. som medfører at vannet ikke trenger ned i grunnen. Skaden er heller ikke dekningsmessig under den ordinære forsikringsdekningen, jf. vilkårspkt. 4.1, hvorefter "skade må inntreffe plutselig og uforutsett. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke".

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Saken gjelder sikredes krav om erstatning under landbruksforsikringen etter at en gårdsvei ble skadet av vann i forbindelse med store nedbørmengder.

Sikrede har tegnet en landbruksforsikring med bl.a. følgende vilkår:

#### **3. HVA SOM ER FORSIKRET**

Det fremgår av forsikringsbeviset hva som er forsikret, og hvilke særvilkår som gjelder.

##### **3.1 BOLIGHUS**

(...)

3.1.1 Hageanlegg oppad begrenset til 5 dekar beliggende rundt forsikret bolighus herunder den ikke-opparbeidede delen av tomta, herunder gjerde, flaggstang og parabolantenne, utvendig svømmebasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp m.m.) med tilknyttede ledninger. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsveg som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

(...)

#### **4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES**

##### **4.1 FELLESREGLER**

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i punkt 3.

Skade må inntreffe plutselig og uforutsett.

- Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

(...)

#### 4.3 GASS, VANN OG ANNEN VÆSKE

(...)

##### 4.3.1 Skade som erstattes:

- (...)

- Skade ved vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunn eller gjennom avløpssystemet, når det fører til synlig, frittstående vann over laveste gulv.

(...)

##### 4.3.2 Skade som ikke erstattes:

- Skade som skyldes mangelfull/sviktende drenering eller at vann eller annen væske trenger inn i bygning på annen måte enn angitt i punkt 4.3.1.

- (...)

- Skade i/på drensledning uansett årsak

(...)

#### 4.12 NATURSKADE

##### 4.12.1 Skade som erstattes:

- Naturskade som direkte skyldes naturulykke i form av skred, storm, flom, stormflo, flodbølge, meteorittnedslag, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989 nr. 70.

(...)

#### 4.13 ANNEN SKADE (KASKOSKADE)

(...)

Skade som erstattes:

- Annen skade på bygning ut over det som er nevnt i punktene 4.2 - 4.12.

- Kaskoskade, dvs. annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning ut over det som er nevnt i punktene 4.2 - 4.12, på produksjonsutstyr/løsøre når dette er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

Spørsmålet om det foreligger naturskade er utenfor Finansklagenemndas mandat, og nemnda vurderer derfor bare om skaden faller inn under den ordinære forsikringsdekningen.

I vilkårspkt. 4.1 i den ordinære dekningen fremgår inngangsvilkåret for at skaden skal være dekingmessig: skaden må ha oppstått "plutselig og uforutsett". Det er riktig at en skade må oppstå plutselig for å være dekket. I tillegg er det et krav at skaden er omfattet av en av de opplistede vilkårpunktene 4.2-4.12 for å være dekningsmessig.

Vannskadedekningen er regulert i vilkårspkt. 4.3, og omfatter vannskader, herunder vannlekkasje fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr og vanninntrenging i bygningen fra terrenget. Pkt. 4.3 omfatter ikke vannskader som har oppstått på annen måte/som skyldes en annen årsak enn de som er opplistet. I denne saken er det en gårdsvei som har blitt skadet i forbindelse med store nedbørsmengder. Skaden har derfor ikke oppstått på noen av de måter som er opplistet under vannskadedekningen, og foretaket er dermed ikke erstatningsansvarlig under pkt. 4.3.

I vilkårpunkt 4.13 dekkes "Annen skade på bygning ut over det som er nevnt i punktene 4.2 - 4.12", samt "annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning ut over det som er nevnt i punktene 4.2 - 4.12, på produksjonsutstyr/løsøre". Pkt. 4.13 gjelder kun for skade på bygning eller produksjonsutstyr/løsøre. Skaden på gårdsveien er derfor heller ikke omfattet av dette

vilkårspunktet.

På denne bakgrunn har nemnda kommet til at foretaket ikke kan holdes ansvarlig for å dekke skaden under den ordinære landsbruksforsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).*